

ОДБОЈКАШКИ САВЕЗ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
VOLLEYBALL ASSOCIATION OF THE REPUBLIC OF SRPSKA

П Р А В И Л Н И К
О ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ
И ОДГОВОРНОСТИ

Модрича, новембар 2022. године

На основу члана 12. став 1. тачка 12), а у вези са чл. 51. став 1. тачка 4) и 106. став 2. Статута Одбојкашког савеза Републике Српске, број: 01-457/21 од 23. октобра 2021. године, Управни одбор Одбојкашког савеза Републике Српске, на сједници одржаној 27.11.2022. године и 24.02.2023. године, донио је

ПРАВИЛНИК О ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ И ОДГОВОРНОСТИ

Предмет

Члан 1.

Предмет овог правилника је нормативно уређење, начин, врста, обим и динамика којом се спроводе систематски прегледи учесника у сталним и повременим одбојкашким такмичењима Одбојкашког савеза Републике Српске (у даљем тексту: Савез) и друга питања везана за здравствену заштиту чланова Савеза у складу са обавезама које проистичу из правилника којим се регулише здравствени надзор и здравствена заштита лица која се организовано баве систематским физичким вјежбањем и спортским активностима у складу са Законом о спорту Републике Српске.

Употреба рода

Члан 2.

Граматички изрази употребљени у овом правилнику за означавање мушког и женског рода подразумијевају оба пола.

Примјена

Члан 3.

Овај правилник се јединствено примјењује на територији Републике Српске и обавезан је за све одбојкашке субјекте дефинисане Статутом Одбојкашког савеза Републике Српске и Законом о спорту Републике Српске.

Обавезна здравствена заштита

Члан 4.

(1) На сталним и повременим одбојкашким такмичењима могу учествовати само они играчи, тренери, судије и делегати-контролори (у даљем тексту: субјекти здравствене заштите) који су проглашени здравствено способним за обављање спортских активности и дјелатности у складу са овим правилником, Правилником о здравственој заштити спортиста („Службени гласник Републике Српске”, број: 47/21).

(2) Сваки играч у сталном одбојкашком такмичењу мора имати такмичарску легитимацију са уписаним систематским прегледом.

Здравствена заштита

Члан 5.

Под здравственом заштитом подразумјева се систематски преглед субјекта здравствене заштите, који може бити:

- 1) претходни систематски преглед,
- 2) периодични општи и посебни систематски преглед,
- 3) ванредни, односно контролни систематски преглед.

Претходни систематски преглед

Члан 6.

Претходни систематски преглед подразумјева систематски преглед који се врши прије почетка бављења одређеним спортским активностима и дјелатностима, односно прије прве регистрације субјекта здравствене заштите за одбојкашки клуб или прије почетка такмичарске године и обухвата:

- 1) антропометријска мјерења (тјелесна висина, тјелесна тежина, динамометрија, тјелесни састав),
- 2) преглед оштрине вида, по потреби и фундуса,
- 3) основне лабораторијске претраге (комплетна крвна слика, седиментација, квалитативни преглед урина, диференцијална крвна слика, глукоза у крви, по потреби уреа у крви или урину, креатинин у крви и др.),
- 4) ЕКГ у миру (по потреби и са оптерећењем),
- 5) физикални преглед са мјерењем крвног притиска у миру (по потреби и након оптерећења) и аускултацијом срца и плућа,
- 6) спирометрију,
- 7) по потреби и тестирање тестом за испитивање функције кардиоваскуларног система (Харвард степ-тест, Астран-дов тест на бицикл-ергометру, спироергометрија и др.),

Периодични систематски преглед

Члан 7.

(1) Периодични општи и посебни систематски преглед се спроводи у циљу контроле здравља и способности током бављења одређеном спортском активношћу и дјелатношћу и њима се утврђује општа здравствена способност спортисте и посебна здравствена способност и обухвата:

- 1) антропометријска мјерења (тјелесна висина, тјелесна тежина, динамометрија, тјелесни састав),
- 2) основне лабораторијске претраге из члана 6. став 1. тачка 3) овог правилника (најмање једанпут годишње),
- 3) ЕКГ у миру (по потреби и након оптерећења),
- 4) физикални преглед са мјерењем крвног притиска у миру (по потреби и након оптерећења) и аускултацијом срца и плућа,

5) спирометрију.

(2) Код врхунских спортиста, професионалних спортиста и категорисаних спортиста периодични посебни систематски преглед, поред мјерења из става 1. овог члана, може да садржи: брзину неуро-мишићне реакције, РТГ снимак плућа (једанпут годишње), основна моторичка тестирања и тестирања функционалних способности кардиоваскуларног система (Харвард степ-тест, Астрандов тест на бициклергометру, спироергометрија), као и психодијагностичку процјену личности од стране дипломираног психолога.

(3) Периодични посебни преглед играча до 18 година, који по препоруци спортског стручњака желе да се такмиче у старијој узрасној категорији јер, својим психофизичким могућностима, превазилазе свој узраст у категорији, поред мјерења из става 1. овог члана, обухвата и РТГ снимак подлактица са оцјеном доброг развоја костију, преглед дипломираног психолога са психодијагностичком процјеном развоја личности, по потреби тестирање функционалних способности кардиоваскуларног система и обавезну сагласност родитеља:

(1) Уколико клуб жели да се одбојкашица која узрасном доби припада узрасној категорији пионирки до пуних 15 година старости, такмичи у кадетској или јуниорској конкуренцији, обавезно је извршити Периодични љекарски преглед.

(2) Уколико клуб жели да се одбојкашица, са пуних 15, а млађа од 18 година старости такмичи у јуниорској или сениорској конкуренцији, обавезно је извршити Периодични љекарски преглед.

(3) Уколико клуб жели да се одбојкаш који узрасном доби припада узрасној категорији пионира до пуних 15 година старости, такмичи у кадетској или јуниорској конкуренцији, обавезно је извршити Периодични љекарски преглед.

(4) Уколико клуб жели да се одбојкаш, са пуних 15, а млађи од 18 година старости такмичи у јуниорској или сениорској конкуренцији, обавезно је извршити Периодични љекарски преглед.

(4) (1) Посебни периодични љекарски преглед се обавља само једном (РТГ снимак шаке и преглед специјалисте психолога),

(2) Важење Посебног периодичног прегледа је 12 мјесеци,

(3) При обављању наредног редовног љекарског прегледа Завод за медицину рада и спорта РС издаје увјерење за наступ у старијој узрасној категорији,

(4) Специјалиста медицине спорта задржава право да према индикацијама може тражити накнадно и поновно психолошко тестирање и/или налаз РТГ шаке уз сагласност родитеља.

Ванредни - контроли систематски преглед

Члан 8.

(1) Садржај ванредног, односно контролног систематског прегледа се обавља на основу захтјева, који може бити:

- 1) према медицинским индикацијама,
- 2) на основу претходног или периодичног систематског прегледа,
- 3) на захтјев клуба, Савеза, спортског тренера, клубског доктора медицине, спортског инспектора или самог субјекта здравствене заштите,
- 4) код контроле пола,
- 5) након прекида бављења спортом дуже од годину дана,
- 6) након истека казне због повреде антидопинг правила.

(2) Садржај ванредног, односно контролног систематског прегледа одређује искључиво специјалиста медицине спорта.

Систематски преглед субјекта здравствене заштите

Члан 9.

(1) Систематски прегледи субјеката здравствене заштите се обављају најмање:

- 1) играчи до навршених 18 година - једном годишње,
- 2) играчи након навршених 18 година - једном годишње,
- 3) тренери - једном у двије године,
- 4) судије и делегати-контролори - једном у двије године.

(2) Систематски прегледи субјеката здравствене заштите обављају се у периоду:

- 1) и играчи - у правилу у јануару и јулу,
- 2) тренери - у периоду од августа до септембра, односно пред почетак сталних одбојкашких такмичења,
- 3) судије и делегати-контролори - пред истек важећег доказа о обављеном обавезном систематском прегледу.

(3) Преглед тренера, судија и делегата - контролора може бити колективно организован од стране ОСРС, односно удружења, у оквиру стручног семинара за добијање или пружање лиценце за стручни рад у спорту

(4) Уколико клуб жели да се играч, који узрасној доби припада млађој узрасној категорији дефинисаној пропозицијама одбојкашких такмичења у млађим категоријама, такмичи у сениорској конкуренцији (из пионирске или кадетске у сениорску), јер својим психофизичким способностима превазилази своју узрасну категорију, обавезно је извршити периодични систематски преглед, уз обавезну сагласност родитеља како је дефинисано чланом 7. став 3. овог правилника.

(5) Уколико клуб жели да се играч, који узрасном доби припада млађој узрасној категорији, такмичи у старијој узрасној категорији (из пионирске у кадетску или јуниорску, из кадетске у јуниорску), јер својим психофизичким способностима превазилази своју узрасну категорију, обавезно је извршити периодични систематски преглед након истека шест (6) мјесеци од посљедњег систематског прегледа.

(6) Када се обавља периодични љекарски преглед ради наступа у старијој узрасној категорији, тражити преглед за све старије узрасне категорије за које се планира учешће у такмичењу.

(7) Систематски прегледи субјекта здравствене заштите обављају се у складу са Правилником о здравственој заштити спортиста („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/21, у даљем тексту: Правилник о здравственој заштити спортиста), прописаног о стране надлежног министарства.

Установа за обављање систематских прегледа

Члан 10.

Систематски прегледи субјекта здравствене заштите обавља се у ЈЗУ Заводу за медицину рада и спорта Републике Српске, и у њиховим подручним центрима, ако Законом о спорту Републике Српске или Правилником о здравственој заштити спортиста није другачије прописано (у даљем тексту: надлежна здравствена установа)

Утврђивање здравствене способности

Члан 11.

(1) Утврђивање здравствене способности од стране надлежне здравствене установе се врши на основу захтјева за систематски преглед којег подносе лица овлашћена за заступање и представљање одбојкашког клуба, Одбора одбојкашких тренера Савеза и одбора одбојкашких судија Савеза.

(2) Уношење и овјера оцјене способности за физичко вјежбање, тренинг и такмичење у такмичарску легитимацију овјерава се печатом надлежне здравствене установе и потписом овлашћеног лица, односно доктора медицине те установе.

Захтјев за систематски преглед

Члан 12.

(1) Процедuru утврђивања здравствене способности покреће се путем достављања обрасца Захтјев за систематски преглед ЗС-01, који је саставни дио овог правилника и налази се у Прилогу 1.

(2) Процедура се покреће подношењем захтјева надлежној здравственој установи (најближи подручни центар) најмање 30 (тридесет) дана прије жељеног термина за обављање љекарског прегледа.

(3) Термин који је подносиоц захтјева навео у захтјеву треба/мора бити у периоду између 15. јануара - 15. фебруара, и 1. августа - 1. септембра текуће године.

(4) Поред генералних података подносиоца захтјев садржи податке о жељеном термину вршења систематских прегледа, списак лица за које се треба обавити систематски преглед и податке о лицима за које се тражи систематски преглед.

(5) Подносиоц захтјева обавезан је, након што поднесе захтјев, ступити у контакт са представницима надлежне здравствене установе и уговорити све техничке и друге детаље везане за обављање љекарских прегледа њихових чланова.

Медицинска заштита

Члан 13.

(1) Медицинску заштиту играча и тренера у клубу могу вршити доктори медицине и стручно медицинско особље (физиотерапеути - масери) који имају стручне квалификације за обављање тих послова и лиценцу када је то прописано пропозицијама одбојкашких такмичења.

(2) Доктори медицине ангажовани у клубу обавезни су упутити на ванредни систематски преглед играче и тренере код којих се уоче видне промјене у здравственом, односно психо-физичком стању.

Посебни здравствени картони играча и тренера

Члан 14.

(1) Одбојкашки клубови су обавезни водити посебне здравствене картоне за играче и тренере, у којима су наведени подаци о евентуалној историји здравственог стања члана клуба (повреди, трајању повреде, болести, терапијском третману, итд.).

(2) У посебним здравственим картонима морају бити регистровани сви налази систематског прегледа који су овјерени од надлежне медицинске установе.

(3) У такмичарску легитимацију се обавезно уноси: датум прегледа, оцјена способности, потпис доктора медицине и печат надлежне медицинске установе.

Евиденција љекарских увјерења судија и делегата-контролора

Члан 15.

Одбор одбојкашких судија Савеза води евиденцију љекарских увјерења судија и делегата - контролора.

Утврђена неспособност субјекта здравствене заштите

Члан 16.

Уколико надлежни доктор медицине након систематског прегледа установи да не постоји физичка и психичка способност за такмичење субјекту здравствене заштите неће бити дозвољено да се бави спортским активностима и дјелатностима све док здравствено стање не буде одговарајуће и одобрено.

Медицинска заштита на такмичењима

Члан 17.

(1) За сваку одбојкашку утакмицу, односно за стална и повремена одбојкашка такмичења, без обзира на ниво такмичења, узраст и категорију, клуб домаћин сталног одбојкашког такмичења или организатор повременог одбојкашког такмичења је обавезан осигурати дежурног доктора медицине са приручном апотеком за пружање прве помоћи, и прописно обиљежено дежурно возило.

(2) На утакмицама сталних одбојкашких такмичења обавезно је присуство доктора медицине са прописаном приручном апотеком.

(3) Уколико ангажовани доктор медицине на утакмицама, односно на сталним одбојкашким такмичењима нема лиценцу издату од Савеза, ангажовани доктор медицине доказује лични и професионални идентитет докторским факсимилом - печатом и личном исправом (лична карта или пасош).

(4) Спортска дворана у којој се играју одбојкашке утакмице мора имати приручну апотеку за пружање прве помоћи и носила.

Недозвољена средства - допинг средства

Члан 18.

Играчи и други чланови клуба не смију давати, нити они смију узимати недопуштена стимулативна средства - допинг средства (супстанце и методе) која се налазе на Листи забрањених допинг средстава (The Prohibited List/World Anti-Doping Agency), нити примјењивати поступке које су у супротности са правилима надлежне агенције за антидопинг контролу, Међународног антидопинг кодекса (World Anti-Doping Code) и прописима ЦЕВ-а и ФИБА-а.

Антидопинг контрола

Члан 19.

(1) Сваки учесник у систему такмичења мора поступати према антидопинг правилима и процедурама тестирања надлежне агенције за антидопинг контролу.

(2) Играч, тренер или други учесници такмичења, на захтјев надлежне особе Савеза и надлежне агенције за антидопинг контролу, обавезан је дозволити обављање допинг контроле.

(3) Свако кршење антидопинг правила и норми подлијеже одговорности у складу са Свјетским антидопинг кодексом.

(4) Листа забрањених допинг средстава налази се на интернет страници надлежне агенција за антидопинг контролу у Републици Српској и БиХ.

Издавање лиценца за спровођење медицинске заштите на такмичењима

Члан 20.

- (1) За докторе медицине и физиотерапевте-масере лиценца је трајног карактера.
- (2) За прво лиценцирање доктора медицине и физиотерапевта - масера потребно је доставити:
 - 1) једну фотографију (као за личну карту),
 2. фотокопију дипломе о завршеном медицинском факултету или одређеној вишој или средњој медицинској школи (овјерену од стране надлежног органа) и попуњен образац ДТ ОС РС Ф-3, који је саставни дио овог правилника и се налази у Прилогу 2.
- (3) За обнову лиценце потребно је доставити:
 - 1) Стару лиценцу на овјеру (ако постоје празне рубрике),
 - 2) једну фотографију (ако се издаје нова лиценца), и
 - 3) попуњен образац ДТ ОС РС Ф-3.
- (4) Медицинска комисија Савеза може поништити лиценцу издату доктору медицине и физиотерапевте-масере уколико утврди да се огријешо о Кодекс понашања медицинских радника.

Пружање медицинске стручне помоћи на утакмици

Члан 21.

- (1) Дежурна медицинска служба у спортској дворани дужна је да пружи стручну помоћ повријеђеном учеснику у утакмици укључујући, у случају потребе, и гледаоцима.
- (2) Дежурни доктор медицине на утакмици, у случају потребе да интервенише, улази у терен само на позив одбојкашког судије.
- (3) Код свих тежих спортских повреда дежурни доктор медицине дужан је повријеђеног упутити у најближу медицинску установу.

Стручно медицинско лица - клупски доктор

Члан 22.

- (1) Клубски доктор је стручно медицинско лице које ради у одбојкашком клубу.
- (2) Клубски доктор може бити доктор опште праксе, специјалиста спортске медицине, специјалиста медицине рада, специјалиста физикалне медицине, специјалиста хируршких грана и специјалиста из интернистичке области.
- (3) Клубски доктор је члан стручног штаба и члан клуба.

Дужности стручног медицинског лица у одбојкашком клубу

Члан 23.

- (1) Дужности клубског доктора, као стручног медицинског лица су:

- 1) да организује клупске амбуланте,
- 2) да организује спровођење систематских и контролних прегледа,
- 3) да обезбиди ваљане клупске медицинске картотеке са индивидуалним картонима,
- 4) да води сталну бригу о здравственом стању свих играча и тренера,
- 5) да повријеђеним и болесним пружи стручну помоћ и одреди начин лијечења,
- 6) да преко медицинских прегледа и тестирања функционалних способности прати здравствено стање спортиста и степен њихове припремљености за одређене спортске активности,
- 7) да посебну пажњу у свом раду посвети превентивној медицинској активности и у том смислу може тренеру одобрити или забранити употребу разних реквизита и посебних вјежби у тренажном процесу, водећи рачуна о физичким способностима играча,
- 8) да пружи медицинску помоћ играчима за вријеме тренинга и утакмице,
- 9) да у случају потребе упућује на ванредни систематски преглед.

Права стручног медицинског лица у одбојкашком клубу

Члан 24.

- (1) Клубски доктор, као стручно медицинско лице има права на:
 - 1) стручно усавршавање из области спортске медицине које финансира клуб,
 - 2) материјалну накнаду за изостајање са свог радног мјеста због клубских потреба,
 - 3) остала права у складу са регулисаним статусом у клубу.
- (2) Ангажовањем клубског доктора, као стручног медицинског лица, може бити:
 - 1) у сталном радном односу,
 - 2) у хонорарном ангажовању - уговор о дјелу,
 - 3) као волонтер - без накнаде.

Стручно лице - клубски физиотерапеут

Члан 25.

- (1) Клубски физиотерапеут је стручно лице које ради у одбојкашком клубу.
- (2) Клубски физиотерапеут може бити лице са завршеном најмање средњом медицинском школом стручно оспособљено за послове физиотерапеута - масера.

Дужности стручног лица у одбојкашком клубу

Члан 26.

Клубски физиотерапеут је дужан да сарађује са клубским доктором и тренерима свих селекција клуба и да спроводи све терапијске, рехабилитационе и физиотерапеутске мјере које одреди клубски доктор.

Права стручног лица у одбојкашком клубу

Члан 27.

- (1) Клубски физиотерапеут, као стручно лице има права на:
- 1) стручно усавршавање које финансира клуб,
 - 2) материјалну накнаду за изостајање са свог радног мјеста због клубских потреба,
 - 3) остала права у складу са регулисаним статусом у клубу.
- (2) Ангажовањем клубског физиотерапеута, као стручног лица, може бити:
- 1) у сталном радном односу,
 - 2) у хонорарном ангажовању - уговор о дјелу,
 - 3) као волонтер - без накнаде.

Медицинска комисија

Члан 27.

- (1) Медицинска комисија Савеза образује се од доктора медицине ангажованих у раду одбојкашких клубова.
- (2) Комисија из става 1. овог члана, доноси пословник о раду и утврђује додатне мјере за побољшање здравствене заштите чланова Савеза.

Суспидијарна примјена

Члан 28.

- (1) За сва она питања која нису уређена овим правилником, а везано је за здравствену заштиту чланова Савеза, примјењиваће се важећи законски прописи и подзаконски акти.

Одговорност за здравствену заштиту и примјена

Члан 29.

Одбојкашки субјекти Савеза су одговорни за здравствену заштиту својих чланова и примјену овог правилника.

Измјене и допуне правилника и његово тумачење

Члан 30.

- (1) Измјене и допуне овог правилника врши Управни одбор по поступку за његово доношење.
- (2) Овај правилник се примјењује у правном јединству са такмичарским документима Савеза и његово тумачење даје Управни одбор Савеза.

Ступање на снагу

Члан 31.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења има да се објави на интернет страници Савеза.

Престанак важења

Члан 32.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о здравственој заштити и одговорности, број: 01-493/21 од 11. новембра 2021. године.

Потпис правилника

Члан 33.

Правилник потписује именом, презименом и власторучним потписом председник Управног одбора.

Број: 01-59/23

Датум, 01.03.2023. године

